

TEKOÄLYN KÄYTTÖ / LAB OPINNÄYTETYÖT JA KYSYYSNÄYTTEET

Elokuu 2026

- Opiskelija on vastuussa omasta opinnäytetyöstään ja siihen liittyvistä tutkimuseettisistä ja tietosuojaan liittyvistä seikoista. Tekoälyn vastuullinen käyttö on opiskelijan velvollisuus ja opiskelijan on tuotava esille, mikäli hän on käyttänyt tekoälyä opinnäytetyöraportissa tai kysyysnäytteessä ja miten hän on sitä käyttänyt.
- Opiskelijan on keskusteltava tekoälyn käytön mahdollisuudesta ohjaajansa ja mahdollisen yhteistyökumppanin kanssa, ja pystyttävä näyttämään mahdollinen käyttö koko prosessin ajan, mikäli siitä häneltä kysytään.
- Opiskelija vastaa siitä, että tekoälysovelluksia ei ole käytetty salassa pidettävien tai arkaluontoisten tietojen käsittelyyn tai erikseen kiellettyjen materiaalien käsittelyyn tai tekijän oikeudella rajattu aineistoon. Arkaluontoisia tietoja ovat esim. henkilöiltä itseltään kerätty tieto, henkilötiedot, terveystiedot tai mikä tahansa muu tunnistettava tieto. Mahdollisesta tekoälyn käytöstä tulee tiedottaa osallistujia tietosuojalainsäädännön mukaisesti tietosuojailmoituksella.
- Opiskelija ei saa esittää tekoälysovelluksilla luotua tekstiä omanaan.
- Tekoälysovellusta tai sen tuottamaa materiaalia ei voi käyttää tieteellisenä lähteenä. Tekoäly ei huomioi eettisiä näkökulmia eikä ole luotettava tiedonlähde tieteellisiin töihin.
- Kaikkea tekoälyn tuottamaa sisältöä tulee arvioida kriittisesti, tarjotut lähteet mukaan lukien. Tekoäly voi tuottaa tekstiä, jossa näennäisesti on lähteet, mutta teksti ei silti perustu näihin lähteisiin, sen vuoksi tekstin tieto ei ole välttämättä oikein ja lähdetiedoissa voi olla vääriä tai olemattomia lähteitä. Tekoälysovellusten eettiset näkökulmat voivat myös poiketa reaali maailman vastaavista. Tekoäly myös ”keksii” lähteitä, jotka näyttävät esimerkiksi tieteellisiltä artikkeleilta, mutta niitä ei ole olemassa.
- Tekoälysovellusta voidaan käyttää esimerkiksi kokonaiskuvan luomiseen, asioiden jäsentelyyn, ideointiin, kielen- ja tekstinhuoltoon. Tällaista käyttöä ei merkitä lähteeksi, vaan siitä kerrotaan opinnäytetyön raportissa. **Huom!** Kielen- ja tekstinhuolto ei tarkoita suoraa tekstin toiselle kielelle kääntämistä, ja koko opinnäytetyötä, tai sen kokonaisia osia, ei saa tehdä tekoälysovelluksella.
- Tekoälysovellus ei ole lähde, joten sitä ei merkitä lähdeluetteloon. Sen käyttö todetaan tekstiyhteydessä (yllä olevat esimerkit). Akateemisen kirjoittamisen sääntöjä noudatetaan, ja lähdeviitteet ja lähdeluettelo merkitään oikeaoppisesti.

Lähteiksi merkitään todelliset lähteet, joiden sisältöä on referoitu ja joihin tekstissä viitataan.

- Opinnäytetyössä tulee aina ilmoittaa kirjoittajan vastuista ja mahdollisesta tekoälyn käytöstä esimerkiksi seuraavasti:

Tämän opinnäytetyön kirjoittaja Etunimi Sukunimi ei ole käyttänyt tekoälytyökaluja opinnäytetyön tekemisessä.

tai

Tämän opinnäytetyön kirjoittaja Etunimi Sukunimi on käyttänyt seuraavia tekoälytyökaluja opinnäytetyön tekemisessä:

Työkalun A nimi

Työkalun käytön tarkoitus:

Selvitys työkalun käytöstä:

Työkalun B nimi

Työkalun käytön tarkoitus:

Selvitys työkalun käytöstä:

Vastuu

Kirjoittaja, Etunimi Sukunimi, ottaa täyden vastuun tämän opinnäytetyön sisällöstä ja on tarkistanut ja muokannut mahdollisen tekoälytyökalujen käytön myötä syntyneen sisällön. Kirjoittaja on säilyttänyt kaikki opinnäytetyöprosessiin liittyvät tekoälysovellusten kanssa käydyt keskustelut, joten oman työn osuus ja tekoälyn hyödyntäminen voidaan tarvittaessa todistaa.

Tämän opinnäytetyön aitous on tarkastettu Turnitin samankaltaisuuden tarkastusohjelmalla.